

Til: Energi- og miljøkomiteen
Dato: 14. oktober 2022
Sak: Innspill til statsbudsjettet for 2023

Post 74 CO₂-kompensasjonsordning (KLD)

I forslaget til statsbudsjett for 2023 foreslår regjeringen et kvoteprisgulv på 200 kroner. Dette forslaget om å kraftig svekke CO₂-kompensasjonsordningen for kraftforedlende, fornybarbasert industri er overraskende og dramatisk. Det skaper en unødvendig usikkerhet for den ordningen som har betydd mest for kraftforedlende industris satsinger. Endringen reduserer mulighetene for å nå klimamålene, truer arbeidsplasser og svekker tempoet i det grønne skiftet.

Kostnadene ved CO₂-kompensasjonsordningen er uavkortet beregnet å kunne bli opp mot 100 milliarder kroner fram mot 2030. Dette er redusert til 78 milliarder med et kvoteprisgulv. I totalregnestykket hører det også med å se på inntektene CO₂-prisen gir det offentlige. Oslo Economics beregner at merinntektene fra økt CO₂-pris blir minst 632 milliarder i samme periode – over 8 ganger så mye som regjeringens forslag.

CO₂-kompensasjon er et industrielt og klimapolitisk virkemiddel som er en integrert del av EUs kvotehandelssystem. For at produksjonen ikke skal forsvinne ut av Europa til land hvor bedriftene i liten grad må betale for sine utslipp, har EU laget en klimabegrunnet refusjonsordning for de økte kraftkostnadene som kvoteprisen gir. Bakgrunnen for dette er at Europas kraftprodusenter kan velte sine økte klimakostnader over på bedriftene og vanlige forbrukere. Dette påslaget rammer også norske forbrukere og industri via økte priser i kraftmarkedet. Uten at norske kraftselskaper har økte kostnader. En liten andel av norske kraftselskapers superprofitt omfordeles av staten som en refusjon for kraftprispåslaget til de bedriftene som får økte indirekte kostnader fordi kvoteprisen øker kraftprisen, såkalt CO₂-kompensasjon.

CO₂-kompensasjonen handler ikke om utslipp i industrien, men om kostnader norsk industri får som følge av at Norge importerer høye CO₂-priser fra Europa i kraftprisen. Til tross for at norsk industri bruker 100% ren fornybar kraft, settes kraftprisen som kjent av gass- og kullkraftprodusenter.

Bedriftene bokfører CO₂-kompensasjon ved å føre den forventede utbetalingen som inntekter for året kompensasjonen gjelder, selv om beløpet blir utbetalt året etter. Dette er i tråd med revisorers forventninger. For 2022 har mange av bedriftene antatt at den ordningen som var på høring, var den som ville bli vedtatt. Den helt uventede avkortningen innebærer store ekstraordinære tap i regnskapene til bedriftene, og øker risikoen for karbonlekkasje og reduserer sannsynligheten for at investeringer gjøres i Norge.

Vi ber Stortinget om å fjerne kvoteprisgulvet fra CO₂-kompensasjonsordningen. Dersom Stortinget likevel ønsker et kvoteprisgulv, må dette reduseres kraftig for å ikke svekke konkurransekraften til norsk industri.

CO₂-avgift for kvotepliktige avfallsforbrenningsanlegg (kapittel 8.10.5 i Prop. 1 LS)

Regjeringen ønsker å avvike CO₂-avgiften for kvotepliktige avfallsforbrenningsanlegg, da ileggelse av både avgift og kvoteplikt er dobbel virkemiddelbruk. Departementet er i dialog med EFTAs overvåkingsorgan (ESA) for å kunne innføre fullt avgiftsfritak. Norsk Industri støtter dette.

I mellomtiden foreslås det å differensiere CO₂-avgiften for kvotepliktige og ikke-kvotepliktige avfallsforbrenningsanlegg. For kvotepliktige anlegg foreslås det en halvering av CO₂-avgiften sammenlignet med 2022, dvs. 95 kr/tonn CO₂. For ikke-kvotepliktig avfallsforbrenning foreslås det at avgiften øker med 141 % til 476 kr/tonn CO₂. De to avgiftssatsene vil da utgjøre hhv. 10 % og 50 % av det generelle avgiftsnivået for klimagassutslipp. Forslaget er et skritt i retning av likere konkurransevilkår i avfallsforbrenningsmarkedet.

Norsk Industri legger til grunn at differensierte satser vil innføres fra 1. januar 2023. Fullt avgiftsfritak for kvotepliktig avfallsforbrenning må innføres så raskt som mulig.

Opprinnelsesgarantier (kapittel 5.2.4 i Prop. 1 LS)

Regjeringen foreslår at inntekter fra opprinnelsesgarantier skal inngå i grunnlaget for grunnrenteskatt på vannkraft med virkning fra og med inntektsåret 2023. I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil «Fjerne ordningen med opprinnelsesgarantier og prioritere industriens kraftbehov». Dette støtter Norsk Industri opp om og forventer at regjeringen raskt følger opp, slik at skadene som påføres norsk næringslivs konkurransevne begrenses mest mulig.

Forsering av ny kraft- og nettutbygging

Regjeringen foreslår å øke tilskudd til energimyndighetene. Satsingen skal bidra til å legge til rette for raskere utbygging av havvind, mer effektiv konsesjonsbehandling av strømnettet og ny fornybar energi, styrking av analysekapasiteten i NVE og ny kraftmarkedsmodell.

Det er enighet om at vi trenger mer fornybar kraft raskt. Kraften må også fram til der det er behov for den, da trenger vi nett. Akilleshælene for å fortgang er identifisert, blant annet gjennom Strømnettutvalget. Ytterligere anbefalinger vil komme fra Energikommisjonen i desember. Svaret vil uansett være en variant av at vi må ha mer kraft og nett raskere. Derfor er det viktig med tiltak som bidrar til å redusere behandlingstiden for konsesjoner for nettilgang og kraftproduksjon. Det er derfor gledelig at regjeringen øker bevilgningene til dette formålet med over 165 millioner kroner for blant annet å øke saksbehandlingskapasiteten i NVE og OED.

Den norske havvindsatsingen er avgjørende for norsk og europeisk langsiktig kraftforsyning og for videreutvikling av verdikjeden for havvind i Norge. Det er viktig at konsortier og leverandørbedrifter raskt får konkrete prosjekter på Utsira Nord og Sørilige Nordsjø. Dette vil styrke den norske kraftbalansen.

Skattereglene for petroleumsutvinning

Norsk Industri har registrert sterk bekymring både hos operatører og leverandører på endring i friinntekten og at skattepakken nå er satt i spill fra regjeringen. Svært mange planlagte PUD prosjektinnleveringer, med frist før nyttår regnes det nå intensivt gjennom på nytt. Vi minner om Europas behov for norsk gass i flere år fremover. Flere av elektrifiseringsprosjektene er økonomisk marginale og kan ryke, da ryker også klimamålene.

Norsk økonomi vil rammes av kommende resesjon i Europa, og ringvirkningene fra lavere aktivitet på sokkelen øker dermed risikoen for et økonomisk tilbakeslag i 2023.

Enova

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å øke bevilgningene til Enova med 500 millioner kroner. Videre inkluderer strømstøtteordningen støtte til energieffektivisering i virksomheter som mottar støtte og lån. Dette er positivt. Norsk Industri mener at Enova skal likestille støtte til ikke-kvotepliktige og kvotepliktige utslippsreduksjoner og energieffektivisering.